

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6318201480
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6318201480.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej v právnej veci žalobkyne: D. D., rodená Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. P., B. I., zastúpená splnomocnenou advokátkou JUDr. Vierou Žembovou, so sídlom 977 01 Brezno, ČSA 5, proti žalovanej: E. C., rodená W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX T., K. XX, zastúpená splnomocnenou advokátkou JUDr. Alexandrou Gharaibehovou, so sídlom 040 11 Košice, Haburská 6, v konaní o zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Brezno číslo konania 3C/10/2018-353 zo dňa 01. 12. 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Brezno č. k.3C/10/2018-353 zo dňa 01. 12. 2020 p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Brezno (ďalej „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“), zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 324 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d/ a § 329 ods. 1, 2 a 3 a § 339 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“).

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval v odôvodnení uznesenia skutkový a právny základ sporu, iniciovaného na podklade žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáha, aby súd zriadil vecné bremeno na nehnuteľnostiach vedených na LV č. XXX, v k.ú. E., vedené Okresným úradom Brezno, odborom katastrálnym, a to na pozemkoch parcely C-KN č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 559 m² a č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 451 m² v rozsahu trasy podľa geometrického plánu vyhotoveného znalcom z odboru geodézia a kartografia, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia, spočívajúce v práve prechodu a to pešo, osobnými a nákladnými motorovými vozidlami, pričom povinným z vecného bremena je vlastník parciel C-KN č. XXXX/X a č. XXXX/X, vedené na LV č. XXX v k.ú. E. a oprávneným z vecného bremena je vlastník stavby - rodinného domu so súpisným číslom XX, postaveného na parcele C-KN č. XXXX/X, vedené na LV č. XXX v k.ú. E.. Žalobkyňa je vlastníčka nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. E., okres J., vedených na LV č. XXX, parcela C- KN č. XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 1083 m², parcela C- KN č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 38 m², stavba- rodinný dom so súpisným číslom XX postavený na parcele C- KN č. XXXX/X, v podiele 1/1 a žalovaná je vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. E., obec E., okres J. vedené na LV č. XXX, parcela C- KN č. XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 559 m², parcela C- KN č. XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 451 m², v podiele 1/1, ktoré predstavujú podľa žalobných tvrdení jedinú prístupovú cestu k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobkyne, cez ktoré má žalobkyňa v súčasnosti znemožnený prístup vybudovaním brány a osadením betónových pätiok žalovanou, a to napriek tomu, že prístupová cesta cez vyššie uvedené parcely vo vlastníctve žalovanej existovala minimálne od roku 1936 ako služobnosť, podľa geometrického plánu vyhotoveného W.. C. X., úradne oprávneným zememeračom v J. J., č. j. XX/XXXX zo dňa 19.10.1936,

podľa katastrálnej mapy po reambulácii v roku 1935, v spojení so zápisom v PK vložke č. XXXX pre vtedajšie katastrálne územie E..

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval aj procesné stanovisko žalovanej k samotnému nároku žalobkyne, ktorá predovšetkým poukazovala na to, že žalobkyňa je (okrem dotknutých nehnuteľností) aj podielovou spoluvlastníčkou parcely C KN č. XXXX/X v katastrálnom území E., zapísaných na LV č. XXX vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 3/4 z celku. Táto parcela bezprostredne hraničí s parcelou č. XXXX/X, ktorá je vo vlastníctve žalovanej, ako aj s miestnou komunikáciou D.Č. XXXX/X. Uvedenú dôležitú skutočnosť žalobkyňa v žalobe vôbec neuvádza, pričom práve táto parcela p.č. XXXX/X v minulosti bola prístupovou cestou k ich nehnuteľnosti. Zároveň žalovaná dala do pozornosti súdu, že na svojich nehnuteľnostiach postupne vykonala rozsiahle terénne úpravy a to zatrávenie pozemku, výsadbové práce - stromy, okrasné kry a iné rastliny, odstránila drobné stavby, odstránenie náletových burín (vŕby a iné stromy) a pod. Žalovaná taktiež zdôraznila, že sa dlhodobo pokúšala o dohodu so žalobkyňou prostredníctvom jej otca, ktorý užíva nehnuteľnosť a to ohľadom prechodu cez jej pozemky, avšak žalobkyňa, ani jej otec, nijakým spôsobom nemali záujem na vyriešení veci dohodou, teda spôsobom, ktorý by bol pre obe strany výhodným tak, aby nedochádzalo k rôznym susedským nedorozumeniam a každý mohol nerušene užívať svoje nehnuteľnosti bez zasahovania do vlastníckych práv druhého vlastníka. Žalovaná sa ústne v apríli roku 2015 dohodla s otcom žalobkyne o dočasnom prechode cez pozemky v jej vlastníctve p.č. XXXX/X a XXXX/X s tým, že navrhla možnosť odkúpenia alebo aj zámény pozemkov. Zároveň sa so žalobkyňou dohodla, že pred oplotením pozemku jej túto skutočnosť v dostatočnej lehote vopred oznámi aby si urobila cestu. Žalobkyňa prostredníctvom svojho otca zneužila situáciu týkajúcu sa v užívaní pozemkov vo vlastníctve žalovanej a použila ťažkú techniku na pluhovanie pozemkov, čím došlo k poškodeniu terénnych úprav, k znehodnoteniu plotových pätiiek a k uskladneniu nepotrebného stavebného a iného odpadu na pozemku žalovanej. Žalobkyňa ani na jednu z ponúk resp. návrhov žalovanej nereagovala, pričom jej žalovaná navrhovala aj niekoľko alternatív, zámenu pozemkov, odkúpenie a podobne... Žalovaná mala za to, že týmto spôsobom by došlo k vyriešeniu susedských nezhôd v celom rozsahu. Nie je pravdou, že žalobkyňa musí prechádzať k svojej stavbe iba krížom cez parcely p.č. XXXX/X a p.č. XXXX/X vo vlastníctve žalovanej a znehodnocovať ju a zasahovať do jej súkromia. K svojej nehnuteľnosti môže žalobkyňa prechádzať priamo z miestnej komunikácie p.č. XXXX/X, následne cez pozemok p.č. XXXX/X vo vlastníctve žalobkyne a jej rodiny, ktorý bezprostredne susedí s pozemkom p.č. XXXX/X vo vlastníctve žalovanej a následne cez parcely vo vlastníctve žalovanej č. XXXX/X a XXXX/X, čomu sa žalovaná nebráni. To, že po pozemku vo väčšinovom spoluvlastníctve žalobkyne p.č. XXXX/X nie je možný prístup osobným motorovým vozidlom, iba pešo, nie je vinou žalovanej. Pozemok je potrebné vyčistiť a vysypať štrkom, čo nepredstavuje neprimerane vysoké náklady a neprevyšujú súčasnú hodnotu nehnuteľností. Túto skutočnosť potvrdzuje aj znalecký posudok č. 9/2020 vypracovaný súdom ustanovenou znalkyňou W.. E. D. v predmetnom konaní vo veci samej .

1.3. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že v predmetnom konaní sa od roku 2018 vedie spor vyvolaný konaním žalovanej, ktorá postavením dreveného plotu a brány tesne pred podaním žaloby zamedzila žalobkyňi prístup k nehnuteľnosti motorovým vozidlom a aj pešo. Žalobkyňi tak znemožnila prístup k svojej nehnuteľnosti úplne. S ohľadom na zamedzenie prístupu na pozemok žalobkyne zo strany žalovanej má žalobkyňa za to, že v danom prípade je potrebné dočasne upraviť pomery medzi sporovými stranami a zabezpečiť tak žalobkyňi prístup k nehnuteľnosti, aby ju mohla ako vlastníčka využívať a starať sa o ňu. Objektívne možno predpokladať vzhľadom aj na navrhované dokazovanie, že spor nebude môcť byť skončený v krátkej dobe a nie je vylúčené ani použitie opravných prostriedkov stranami sporu. Za takýchto okolností považuje žalobkyňa za nevyhnutné, aby neodkladným opatrením zabezpečil súd prístup k jej nehnuteľnosti, umožnil jej ako vlastníčke ju užívať a vykonať na nej opravy.

1.4. Súd prvej inštancie konštatoval aj stanovisko žalovanej k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorá zdôraznila, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa žiada neobmedzený prechod a prejazd bez špecifikácie, kadiaľ bude prechádzať cez parcely žalovanej, t.j. žiada povoliť prechod a prejazd neobmedzene a ľubovoľne cez parcely žalovanej. K tvrdenej služobnosti uviedla, že v pozemkovoknižnej vložke č. X. v časti ťarchy je zapísaná služobnosť prechodu peši a vozom cez povinnú parcelu parcelné číslo XXXX/X vo vlastníctve žalobkyne, takže parcely vo vlastníctve žalovanej boli oprávnenými a nie povinnými. Žalovaná ďalej poukázala na svoje predošlé vyjadrenia ohľadom zámeru postaviť plot, o ktorých rodičia žalobkyne vedeli od roku 2015 a napriek snahe o

výmenu parciel za účelom zabezpečenia prechodu nebola dohoda medzi stranami sporu uzatvorená. Žalobkyňa nepodnikla žiadne kroky na vyriešenie prístupovej cesty k svojej nehnuteľnosti aj napriek vypracovanému znaleckému posudku v konaní, ktorý preukázal, že prechod a prejazd cez pozemky patriace do vlastníctva žalobkyne je možný.

1.5. Následne súd prvej inštancie v rámci právneho posúdenia dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konštatoval, že už bol podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia zo strany žalobkyne aj dňa 16.05.2018, vedený pod sp. zn. 2C/13/2018, na základe tých istých právnych a skutkových okolností. Uznesením č.k. 2C/13/2018-34 zo dňa 06.06.2018, právoplatným dňa 23.06.2018, súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V odôvodnení uviedol okrem iného, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre vyhovieť návrhu, nakoľko žalobkyňa neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi sporovými stranami z dôvodu zabránenia vzniku nezvratného stavu a bezprostrednej ujmy na jej právach. V predmetnej veci sa nejedná o tak naliehavú a neodkladnú vec, kde by bol potrebný zásah zo strany súdu v podobe nariadenia neodkladného opatrenia. Tiež v novom návrhu v danej veci neuviedla žalobkyňa žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, z ktorých by vyplývala dôvodná obava, resp. nevyhnutnosť riešiť vzniknutú situáciu práve nariadením neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie zdôraznil, že neodkladné opatrenie je výnimočným inštitútom, jeho zmyslom je rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu odôvodnený nevyhnutnou potrebou dočasnej úpravy pomerov strán sporu z dôvodu, že hrozí nebezpečenstvo vzniku škody či inej nenapraviteľnej ujmy. Žalobkyňa v novom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že je nutné aj z dôvodu vykonania opráv na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne, ako aj nutnosť zabezpečiť dovoz palivového dreva; teda podľa nej došlo k zmene skutkových okolností v porovnaní s minulým stavom významných pre nariadenie neodkladného opatrenia.

1.6. Súd prvej inštancie potom vyhodnotil, že z fotografií, predložených žalobkyňou, nemal preukázanú nutnosť vykonania opráv na rodinnom dome vo vlastníctve žalobkyne, čo bol jeden z dôvodov podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ohľadom tohto dôvodu považoval súd za potrebné poznamenať, že aj keby bola skutočne nutnosť vykonania opráv na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobkyne, prípadne ich obhospodarovania preukázaná, je žalovaná v zmysle § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka povinná žalobkyňu umožniť vstup na svoje nehnuteľnosti v nevyhnutnej miere za účelom vykonania údržby a obhospodarovania svojich nehnuteľností. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rovnako súd prvej inštancie vzal do úvahy skutočnosť, že v prípade stavby súp. č. XX vo vlastníctve žalobkyne sa jedná o nehnuteľnosť určenú na rekreačné bývanie, t.j. nejedná sa o miesto trvalého a ani prechodného pobytu a to ani jednej zo strán sporu, alebo miesto, kde by sa dlhodobo zdržiavali. Nehnuteľnosť užíva otec s matkou žalobkyne výlučne na rekreačné účely, pričom žalobkyňa uvedenú nehnuteľnosť užíva na rekreačné účely len veľmi sporadicky, pretože býva v zahraničí.

1.7. taktiež súd prvej inštancie v rámci svojej argumentácie uviedol, že súčasný stav, t.j. oplatenie pozemkov vo vlastníctve žalovanej od pozemkov žalobkyne a od hlavnej cesty, trvá od prvej polovice roku 2018, teda sa nejedná o novovzniknutý stav. Keďže existujúci stav trvá od roku 2018 (kedy bol zamietnutý prvý návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia), nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov nie je daná. Žalobkyňa predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala z nutnosti opravy nehnuteľnosti a dodania palivového dreva, ako aj práva prechodu. Súd však mal v konaní preukázané, že stavba súp. č. XX vo vlastníctve žalobkyne nebola v dobrom stave ani v roku 2018, kedy bol prvý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý, teda nutnosť opravy nehnuteľnosti bola daná už v roku 2018 a dodávka palivového dreva, ktorá je ďalším dôvodom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, bola tiež potrebná aj v minulosti, pretože palivové drevo je potrebné zadovážiť na temperovanie rodinného domu či v minulosti, tak aj teraz. Taktiež prístup k rodinného domu vo vlastníctve žalobkyne nebol nijako zabezpečený ani v roku 2018, rovnako ako je tomu v súčasnom období roku 2020. Súd taktiež poukázal na ochotu žalovanej dohodnúť sa so žalobkyňou a umožniť jej prístup k jej stavbe a na jej pozemky. V priebehu konania vo veci samej, najmä na základe znaleckého posudku č. 9/2020 znalkyne W. E. D., bolo jednoznačne preukázané, že cez nehnuteľnosti patriace do výlučného vlastníctva, ako aj podielového spoluvlastníctva v podiely 3/4 žalobkyne, je možné sa dostať na pozemky žalobkyne, ako aj ku stavbe vo vlastníctve žalobkyne a po úpravách týchto pozemkov je možný aj prechod motorovým vozidlom. Na základe týchto argumentov potom okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je potrebná bezodkladná úprava pomerov strán sporu a nie je obava, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený, preto návrh na nariadenie neodkladného

opatrenia považoval za nedôvodný a zamietol ho. V závere odôvodnenia uznesenia súd prvej inštancie konštatoval, že v súlade s § 262 ods. 1, ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov celého konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, preto osobitné rozhodnutie o trovách konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebné.

2. Voči uzneseniu súdu prvej inštancie podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. S odôvodnením zamietnutia návrhu predmetného neodkladného opatrenia sa žalobkyňa nestotožňuje, pričom naďalej zotrváva na svojom stanovisku, že potreba vydania neodkladného opatrenia v prospech žalobkyne bola preukázaná viacerými dôkazmi, a to predovšetkým tým, že súd vykonal opakovanú obhliadku sporných nehnuteľností, z ktorých bolo zjavné, že žalobkyňa v súčasnosti nemá zabezpečený prístup k svojej nehnuteľnosti. Súd vykonal obhliadku najprv za účelom zistenia skutkového stavu a neskôr bola vykonaná obhliadka za prítomnosti znalkyne W. E. D.. Súd tak mal možnosť vidieť, že predmetná nehnuteľnosť je uzavretá tak, že k nej nie je možné prejsť ani pešo a už vôbec nie motorovým, resp. motorovým vozidlom. K nehnuteľnosti žalobkyne nie je možné v súčasnom stave sa dostať inak, len doslova preskočením plotu, ktorý postavila žalovaná. Žalovaná miesta možného prístupu ohradila pevným plotom a pevnú prístupovú bránu uzamkla. Vstupu žalobkyne do jej domovej nehnuteľnosti zabraňuje terén, ďalej ploty a brány, ktoré postavila žalovaná, resp. vstupu zabraňuje tok rieky Hron, resp. súvislé porasty stromov a drevín na susedných parcelách.

2.1. Žalobkyňa v rámci odvolacej argumentácie ďalej dôvodila, že znalkyňa náklady na vybudovanie novej trasy (ktorú navrhla ako dohodu žalovaná) vyčíslila na sumu 6.200,- eur, ktoré náklady nie sú zanedbateľné. Na zriadenie inej trasy prechodu je potrebné navyše, aby príslušný stavebný úrad vydal rozhodnutie - stavebné povolenie a vyžaduje sa v zmysle stavebného zákona v platnom znení aj územné rozhodnutie. Vybudovanie predmetnej trasy a možný prejazd po nej je len otázka budúcnosti. V súčasnosti však tento iný prechod neexistuje a nie je vybudovaný. V aktuálnej situácii prechod, resp. prejazd po trase, popísanej znaleckým posudkom znalkyne, nie je možný; minimálne prejazdu autami tam bránia stromy vysokého vzrastu a ďalšie náletovo rastúce dreviny. K inému možnému prechodu cez parcelu č. XXXX odvolateľka uviedla, že síce je spoluvlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti, ale len v podiele 3/4-ín z celku, avšak súhlas na takéto užívanie a zriadenie prechodu musí dať aj ďalšia spoluvlastníčka i napriek tomu, že je menšinovou spoluvlastníčkou.

2.2. Okrem už uvedených dôvodov dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívala aj v tom, že spor bol začatý na základe podanej žaloby zo dňa 25.6.2018 a ani v súčasnosti nie je právoplatne skončený. Aj pojednávanie, ktoré bolo vytyčené na deň 2.12.2020, bolo odročené z dôvodu opatrení proti šíreniu COVID-19. Z týchto istých dôvodov bola zrušená aj obhliadka stanovená na deň 16.4.2020. Súd síce stanovil nový termín pojednávania na deň 17.2.2021, na ktorom by mohol meritórne rozhodnúť, avšak pri poznaní stanovísk žalovanej a žalobkyne je dôvodný predpoklad, že bude podané odvolanie a vec nebude skončená ani do jedného roka od podania odvolania. Minimálne v tomto čase je potrebné zabezpečiť privezenie palivového dreva a vykonať na nehnuteľnosti žalobkyne neodkladné opravy. K odvolaniu priložila žalobkyňa opätovne farebne vyhotovené fotografie, ktoré svedčia jednak o existencii pôvodného prístupu, ako aj využívanie tohto prístupu.

2.3. Pokiaľ súd tvrdil, že žalobkyňa ho nepresvedčila o tom, že potrebuje dom opravovať a robiť na ňom okamžité technické zásahy, k tomu odvolateľka uviedla, že súd vykonal obhliadku predmetných nehnuteľností a konštatoval, že časť nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne je zanedbaná. Aj z predložených fotografií vyplýva, že dom žalobkyne potrebuje opravu a je zjavné, že nemá možnosť ani vyviezť si nepotrebné kusy nábytku. Konanie žalovanej považuje za hrubé porušenie dobrých mravov, kedy žalovaná svojim konaním núti žalobkyňu a jej rodinných príslušníkov preskakovať ploty, aby vôbec mohli k svojej nehnuteľnosti prísť. Pritom z priložených fotografií je zjavné, že k nehnuteľnosti existovala cesta, na fotografii sú zjavne vyjazdené koľaje od motorových vozidiel a dokonca sa predmetná cesta dávala spevňovať, pluhovala sa. Opätovne žalobkyňa aj v rámci odvolania zdôraznila, že nie je rozhodujúce, že v súčasnosti žalovaná nemá zapísanú žiadnu ťarchu na svojom LV týkajúcu sa práva prechodu. Podstatná je skutočnosť, že právni predchodcovia zriadili právo prechodu a je zapísané ako služobnosť v pozemkových knihách obce E., t. č. katastrálne územie E.. Od jeho zriadenia v roku 1943, resp. 1949, bolo predmetné právo všetkými doterajšími vlastníkmi ako právo prechodu a prejazdu rešpektované a vykonávané až do roku 2018. V teréne sa jednalo o voľne prístupnú otvorenú cestu. Tým, že predmetné vecné bremeno (predtým služobnosť) nie je zapísané v katastri nehnuteľností, nezaniklo. Takéto právo môže zaniknúť len dohodou oprávnených a povinných, resp. rozhodnutím súdu. Absencia

zápisu v katastri nehnuteľností a opomenutie jeho zapísania je len evidenčná vada, avšak nie vada právna.

2.4. Pre žalobkyňu je predmetný stav vecí už neúnosný a už len samo uplynutie času od podania žaloby, rovnaké správanie sa žalovanej zamedzujúcej žalobkyňi vo vstupe k svojej nehnuteľnosti aj k dnešnému dňu, je dôvodom na vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Zo všetkých uvedených dôvodov má za to, že tu existuje akútna potreba dočasne upraviť pomery medzi žalobkyňou a žalovanou a umožniť jej po dva a pol roku aspoň priviezť palivové drevo a stavebný materiál na opravu domu. Navrhuje preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a nariadil neodkladné opatrenie v žalobkyňou navrhovanom rozsahu, zhodne s jej návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadrila, pričom odvolací súd, vedomý si povinnosti vyplývajúcej mu z ustanovenia § 329 ods. 1 vety poslednej CSP, konštatuje, že mala vytvorený procesný priestor na vyjadrenie sa k odvolaniu, ktoré splnomocnenej právnej zástupkyňi žalovanej bolo súdom prvej inštancie doručené spolu s prílohami dňa 20.01.2021.

4. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 329 ods. 1 CSP uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Vychádzajúc z ustanovenia § 324 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa ustanovenia § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je upraviť pomery medzi stranami sporu a to jednak ešte pred rozhodnutím súdu vo veci samej v štádiu pred začatím konania a počas konania, ako aj po jeho skončení a to za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Procesný inštitút neodkladného opatrenia umožňuje upraviť pomery medzi stranami sporu do doby, pokiaľ nebude rozhodnuté vo veci samej a to za predpokladu, že takéto opatrenie súdu ešte pred samotným meritórnym rozhodnutím sa javí ako nevyhnutné, nakoľko existujú konkrétne okolnosti prípadu, ktoré relevantne odôvodňujú jeho nariadenie a poukazujú na naliehavosť a nutnosť dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu. Už zo samotného terminologického a jazykového výkladu názvu tohto procesného inštitútu v zmysle procesnej úpravy vyplýva jeho charakter a zásada „neodkladnosti“ takéhoto opatrenia. Vzhľadom na závažnosť právnych následkov, ktoré zákon s jeho nariadením spája a skutočnosť, že zasahuje podstatným spôsobom do práv druhého subjektu a obmedzuje ich a to bez existencie právoplatného meritórneho rozhodnutia súdu, je nevyhnutné, aby súdy zodpovedne a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu zvažovali relevantnosť a nevyhnutnosť takéhoto zásadu do subjektívneho práva. Jeho nariadenie bude namieste len v prípadoch, kedy existujú konkrétne okolnosti preukazujúce neodkladnosť takejto úpravy pomerov strán, najmä vzhľadom na preukázanie nebezpečenstva reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy. Práve takéto okolnosti v konkrétnej veci nie sú osvedčené do takej miery, ktorá by poukázala na dôvodnosť podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa ustanovenia § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd, zdôrazňujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi v sporovom konaní (§ 379 CSP) a vychádzajúc z konkrétnych odvolacích dôvodov žalobkyne, konštatuje, že odvolateľka aj podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne nepreukázala, že nariadenie neodkladného opatrenia v danej veci na základe konkrétnych - v návrhu tvrdných a fotodokumentáciou podložených okolností, je dôvodné, odvolateľka neuviedla v odvolaní žiadne také okolnosti, ktoré by boli spôsobilé zvrátiť rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolací súd, v záujme toho, aby len opätovne a duplicitne nekonštatoval právne a skutkové závery obsiahnuté v odôvodnení napadnutého uznesenia, zhrnul, že žalobkyňa podala dňa 25.06.2018 žalobu, ktorou sa s poukazom na ustanovenie § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka domáhala zriadenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k špecifikovaným nehnuteľnostiam, pričom odvolací súd poznamenáva, že dôvody odvolania žalobkyne, ktorými preukazuje naliehavosť a dôvodnosť predbežnej úpravy pomerov strán sporu v tomto čase, kedy spor prebieha už niekoľko rokov, existovali už aj v čase začatia sporu.

12. Je nutné zdôrazniť, že je opodstatnená argumentácia žalovanej, ktorá v rámci vyjadrenia k návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia okrem ďalších okolností namietala, že žalobkyňa sa v konaní vo veci samej domáha zriadenia vecného bremena cez parcely žalovanej C KN XXXX/X a C KN XXXX/X v k.ú. E. a to v rozsahu neobmedzeného prechodu a prejazdu bez akejkoľvek bližšej špecifikácie kadiaľ má záujem a oprávnenie prechádzať cez parcely žalovanej, t.j. žiada povoliť prechod a prejazd neobmedzene, ľubovoľne cez celé parcely žalovanej a to podľa svojvoľného zváženia žalobkyne. Takémuto neurčitému vymedzeniu navrhovaného obmedzenia vlastníckeho práva žalovanej nie je možné vyhovieť, nakoľko je nevyhnutné mať na zreteli aj v prípade zvažovania podmienok nariadenia neodkladného opatrenia, aby bola zachovaná nevyhnutná miera primeranosti a proporcionality medzi obmedzením subjektívneho práva jednej strany a výkonom práv strany druhej, pričom možno zasahovať do legitímneho subjektívneho práva vlastníka nehnuteľností len v nevyhnutnom rozsahu a v nevyhnutnej miere. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie ohľadom argumentácie žalobkyne, že je nevyhnutné zabezpečiť údržbu a nevyhnutné obhospodarovanie nevyhnutnosti, správne poukázal na to, že tento rozsah má už aj v súčasnej dobe žalobkyňa zachovaný a garantovaný zákonným ustanovením § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vlastníci susediacich pozemkov sú povinní umožniť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na svoje pozemky, prípadne na stavby na nich stojace, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje údržba a obhospodarovanie susediacich pozemkov a stavieb, avšak odvolaciemu súdu sa žiada dodať a zdôrazniť, že výkon tohto oprávnenia nemôže byť zneužívaný a nevyhnutne musí byť zachovaná zákonná podmienka nevyhnutnosti miery a rozsahu výkonu takéhoto práva. Rovnako odvolací súd zdôrazňuje, že uvedená zákonná dikcia taktiež ukladá povinnosť oprávnenej osobe znášať škodu spôsobenú pri výkone tohto oprávnenia, pretože ustanovuje, že ak tým vznikne škoda na pozemku alebo na stavbe, je ten, kto škodu spôsobil, povinný ju nahradiť, pričom tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť.

13. Ďalej odvolací súd poznamenáva, pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že nemá aktuálne zabezpečený prechod ani prejazd k svojej nevyhnutnosti, že tento stav nie je náhly a aktuálny výlučne len v tomto čase (respektíve v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), keďže žalobkyňa mala od roku 2015, kedy bola upozornená žalovanou na jej úmysel ohradiť si nevyhnutnosti vlastnícky patriace žalovanej, skutočne dostatočne času na vyriešenie si prechodu a prejazdu k svojej nevyhnutnosti. Aj odvolací súd poukazuje na závery znaleckého dokazovania konštatované súdom prvej inštancie v bode 6. a v bode 31. svojho odôvodnenia, že je reálne možné zriadenie prístupovej cesty k nevyhnutnosti žalobkyne aj inou variantou, s využitím a po úprave nevyhnutností spoluvlastnícky patriacich žalobkyne a teda tvrdenie, že ide len o jedinou možnú alternatívu prístupovej cesty k nevyhnutnosti žalobkyne cez nevyhnutnosti žalovanej tak, ako to tvrdí žalobkyňa v žalobe, ako aj v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, bolo nezávislým znaleckým dokazovaním vyvrátené.

14. Ďalej odvolací súd nad rámec odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie konštatuje, že v konaní bola predložená svedecká výpoveď K. P. zo dňa 13.11.2020, ktorý (okrem iných okolností vzťahujúcich sa ku konaniu a predmetu žaloby) uviedol z hľadiska dôvodnosti návrhu na neodkladné opatrenie zásadnú skutočnosť, vyvracajúcu odvolaciu argumentáciu žalobkyne, že v súčasnosti nemá umožnené dostať sa k svojej nevyhnutnosti, ku ktorej má údajne úplne zamedzený prístup. Zo svedeckého prehlásenia K. P. vyplýva, že má osobnú vedomosť o tom, že: „V poslednom čase pán Q. so svojou rodinou jazdí na svoj pozemok cez parcelu, ktorú využíva na podnikanie môj brat C. P.. Asi sa dohodli.

Pán Q. si z tejto parcely urobil bránku na vstup na svoj pozemok. Všetky tieto udalosti som videl a bol som ich priamym svedkom, čo potvrdzujem svojim podpisom.“ Uvedené čestné svedecké prehlásenie potom vyvracia tvrdenia žalobkyne o nevyhnutnosti zriadenia vecného bremena v navrhovanom rozsahu cez pozemky žalovanej, ako jedinej novej alternatívy. Žalobkyňa do dnešného dňa nepodnikla žiadne kroky na vyriešenie svojej prístupovej cesty k nehnuteľnosti ani napriek vypracovanému znaleckému posudku v konaní, ktorý preukázal, že prechod a prejazd cez pozemok p. č. XX. je možný.

15. Pokiaľ odvolateľka v odvolaní poukazuje na čas, ktorý ešte hypoteticky môže trvať do právoplatného skončenia veci, ako aj na náklady, ktoré budú spojené s vybudovaním si prístupovej cesty k svojej nehnuteľnosti v zmysle podaného znaleckého posudku, ako aj potrebu stavebného konania, všetky tieto okolnosti v súhrne, s poukazom na už uvedené okolnosti vyššie, nie sú spôsobilé vyvodiť dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako sa ho domáha žalobkyňa.

16. Taktiež pokiaľ žalobkyňa aj v štádiu odvolacieho konania opakovane poukazuje na existujúce právo služobnosti vzťahujúce sa na dotknuté nevyhnutnosti, odvolací súd zhodne s dôvodmi uvádzanými súdom prvej inštancie v bodoch 7. a 9. odôvodnenia uznesenia poukazuje na zásadnú skutočnosť, že v pozemnoknižnej vložke XXXX v časti C farchy je zapísaná služobnosť prechodu peši a vozom cez povinnú parcelu dvor parcelné číslo XXXX/X vo vlastníctve žalobkyne, z čoho vyplýva, že parcely vo vlastníctve žalovanej boli oprávnenými parcelami a nie povinnými. Je tak oprávnené konštatovanie súdu prvej inštancie, že právo prechodu cez pozemky vo vlastníctve žalovanej v prospech žalobkyne nie je relevantne osvedčené ani výpisom zo súčasných LV, tak ani z pozemkovoknižnej zápisnice č. XXXX.

17. Vzhľadom na všetky konštatované skutočnosti tak žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ani v odvolaní, nepreukázala v dostatočnej miere opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia tak, ako sa ho domáhala a v rozsahu, v akom sa ho domáhala. Odvolací súd sa plne stotožňuje s názorom okresného súdu, že žalobkyňa neosvedčila v dostatočnej miere naliehavosť a neodkladnosť potreby dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu ešte pred samotným meritorným rozhodnutím súdu. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).